విశ్వకర్మ విరచిత

విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రము

(గృహ విషయక ప్రామాణిక వాస్తు గ్రంథము)

జ్యోతిషవిశారద - వాస్తు సమ్రాట్ : డా॥ ముదుండి విశ్వనాథరాజు

శ్రీ విశ్వకర్మ విరచిత

విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రము

(ప్రామాణిక వాస్తుశాస్త్ర గ్రంథము)

అనువాదం

జ్యోతిష విశారద, వాస్తు సమ్రాట్

డా. ముదిండి.విశ్వనాథ రాజు

భాషాప్రవీణ

ఎం.ఏ. (తెలుగు,హిందీ,సంస్కృతం,జ్యోతిషం (గోల్డ్‌మెడలిస్ట్)

ప్రకాశకులు

శ్రీ సాయి వాస్తు పబ్లికేషన్స్

హైదరాబాదు - 500052

ఫోన్ : 9440945403, 040-24017595

విషయసూచిక

1.	శివస్తుతివర్ణనాధ్యాయము	9
2.	శివస్తుతి కథన పరమేశ్వరకృత వరప్రసాదాధ్యాయము	12
3.	దిఙ్నిర్ణయాధ్యాయము	17
4.	ద్రవ్య సంగ్రహాధ్యాయము	22
5.	భూపరీక్షా ధ్యాయము	27
6.	భూమి గ్రహణాధ్యాయము	31
7.	గ్రామలక్షణాధ్యాయము	35
8.	ఖేటాది లక్షణాధ్యాయము	49
9	పద్మాది నగరలక్షణాధ్యాయము	59
10.	దుర్గ లక్షణనామకాధ్యాయము	92
11.	దేవప్రాసాదభూమనాధ్యాయము	99
12.	నృపప్రాసాద భూమన లక్షణాధ్యాయము	103
13.	నృపప్రాసాద దుర్గ పరిఖాలక్షణాధ్యాయము	105
14.	భవన లక్షణ నిరూపణాధ్యాయము	107
15.	పూర్వ భవన లక్షణాధ్యాయము	111
16.	న్యాయశాలా లక్షణాధ్యాయము	117
17.	పౌరదేశ్య సభాది కథనాధ్యాయము	123
18.	భాండాగార లక్షణాధ్యాయము	127
19.	పురలక్షణ వివిధగవాక్ష లక్షణాధ్యాయము	131
20.	ఆయుధ పుస్తకశాలాధ్యాయము	134
21.	అంతర్భవన లక్షణాధ్యాయము	138
22.	భోజనశాలా లక్షణాధ్యాయము	142
23.	శయ్యాగృహలక్షణాధ్యాయము	144
24.	వసంతగృహ లక్షణాధ్యాయము	146
25.	సకలవిధ ద్వారలక్షణాధ్యాయము	147
26.	తోరణలక్షణాధ్యాయము	151
27.	అధిష్ఠాన లక్షణ నామకాధ్యాయము	152

28-32.	గోపురవిధాన కథనాధ్యాయము	155
33.	వాపీలక్షణాధ్యాయము	160
34.	తటాకలక్షణకథన నామకాధ్యాయము	161
35-36.	నృపదేవాయవిధాన పూర్వమణ్టప విధానాధ్యాయములు	163
37.	మృగశాలా లక్షణ నిరూపణాధ్యాయము	165
38-39.	వాజిశాలా హస్తిశాలా లక్షణాధ్యాయములు	167
40.	విద్యాశాలా లక్షణాధ్యాయము	169
41.	సంకీర్ణభవనలక్షణాధ్యాయము	171
42.	పతాకా లక్షణాధ్యాయము	173
43.	పారిభద్రలక్షణాధ్యాయము	174
44.	మహాశాలాలక్షణాధ్యాయము	176
45.	విశేషశాలాలక్షణాధ్యాయము	178
46.	కల్యాణశాలాలక్షణాధ్యాయము	179
47.	పంచభౌమవిధానక్రమనిరూపణాత్మకాధ్యాయము	182
48.	గోపురవిధానక్రమ నిరూపణాత్మకాధ్యాయము	184
49.	రంగశాలాలక్షణాధ్యాయము	185
50.	మంత్ర్యాదిభవణలక్షణాధ్యాయము	189
51.	గృహ నిర్మాణక్రమాధ్యాయము	192
52.	విప్రాదిచతుర్వర్ణ్యగృహలక్షణాధ్యాయము	196
53.	కవాటార్గలాదిలక్షణాధ్యాయము	199
54.	సర్వవిధసోపానలక్షణాధ్యాయము	201
55.	ఏకశాలాలక్షణాధ్యాయము	203
56.	ద్విశాలాలక్షణాధ్యాయము	205
57.	బహుశాలాలక్షణాధ్యాయము	205
58.	నానావిధపీఠికావేదికాలక్షణాధ్యాయము	207
59.	పోతికాలక్షణాధ్యాయము	211
60.	చత్వరలక్షణాధ్యాయము	213
61.	సంధిబంధనాధ్యాయము	216

62.	సర్వవిధావరణలక్షణాధ్యాయము	219
63.	లుపాలక్షణాధ్యాయము	222
64.	సకలవిధస్తంభలక్షణాధ్యాయము	225
65.	ధాన్యగృహలక్షణాధ్యాయము	231
66.	గోశాలాలక్షణాధ్యాయము	232
67.	గ్రామపురద్వారలక్షణాధ్యాయము	234
68-69	మార్గశాలాలక్షణకథనాత్మకాధ్యాయము	236
70.	మార్గవిశ్రాంతిస్థలనిర్మాణలక్షణాధ్యాయము	239
71.	విశేషభౌమలక్షణాధ్యాయము	241
72.	దేవప్రసాదలక్షణాధ్యాయము	244
73.	గర్భగృహలక్షణాధ్యాయము	247
74.	శతస్తంభలక్షణాధ్యాయము	250
75.	విమానలక్షణాధ్యాయము	257
76.	ప్రాకారలక్షణాధ్యాయము	260
77.	పీఠలక్షణాధ్యాయము	263
78.	సకలవిధదేవపీఠలక్షణాధ్యాయము	266
79.	సకలబేరలక్షణాధ్యాయము	267
80.	శివబేరభేదకథననామకాధ్యాయము	272
81.	విష్ణుబేరభేదక్రమకథననామకాధ్యాయము	274
82.	లక్ష్మీగౌర్యాదిబేరలక్షణాధ్యాయము	275
83.	భక్తబేరస్థాపనక్రమాధ్యాయము	277
84.	కల్పవృక్షాదివాహనాధ్యాయము	278
85.	ఉత్సవకాల నిర్ణయాధ్యాయము	282
86.	ప్రతిమాపూజనభజనాదిఫలాధ్యాయము	284
87.	మనుష్యజన్మఫలాధ్యాయము	286

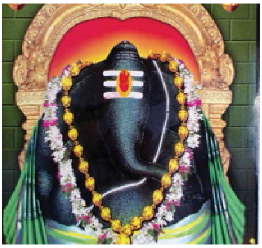

విశ్వకర్మ వాస్తు-శాస్త్రము

1. శివస్తుతివర్ణననామక ప్రథమాధ్యాయము.

కైలాసమునకు ఇంద్రాదుల ఆగమనము :-

పురా కైలాసశిఖరే ముని వృన్దనిషేవితే
దేవకిన్నర యక్షేశ స్తుతినాదిత దిఙ్ముఖే 1
సర్వరత్నసన్దోహ ప్రభాకవచితామ్బరే
దర్శనాదేవ దేవానామపి సర్వఫలప్రదే 2

పూర్వకాలములో కైలాస శిఖరముపై ముని బృందములు నివాసముండెడివారు. యక్షుల స్తుతులతో ఎనిమిది దిక్కులు ప్రతిధ్వనించుచుండెడివి. ఆ సమయమున అన్ని విధములైన రత్నసమూహముల కాంతిచే ఆకాశము ప్రకాశమానముగానుండెను.దానిని దర్శించిన దేవతలకు కూడ అన్ని విధములైన ఫలము ప్రాప్తించుచుండెను.

ప్రహష్టమనసా దేవ్యా పార్వత్యా సహ శఙ్కరః
దివ్యమన్డపమాసాద్య సువర్ణమణి భూషితమ్ 3
మాణిక్యస్తమ్భశోభాఢ్యం మకరాననతోరణమ్
శీతలేన కటాక్షేణ మహర్షీణాఞ్చ యోగినామ్ 4

భగవానుడైన శంకరుడు పార్వతీదేవితో కూడి సువర్ణమయమైన మణులతో భూషితమైన దివ్యమండపముపై ఉపస్థితుడయ్యెను ఆ మండపము స్తంభములశోభతో ఆచ్ఛాదితమై మకరాకృతి కలిగిన తోరణములతో అలంకరింపబడినది. ఆప్రదేశ మంత మహర్షుల యోగుల చల్లని కృపాకటాక్షములతో కూడి యున్నది.

దేవానామపి చాహ్లాదం వర్ధయన్భక్తవత్సలః
భజన్పరమమానన్దం రేజే దివ్యాసనే శుభే 5
తదా దేవసమూహేన సేవితో వాసవో ముదా
ఐరావతం సమారుహ్య ప్రాప కైలాసమాదరాత్ 6

దేవతల ఆనందమును భక్తవత్సలుడైన శివుడు వృద్ధిచేయుచుండెను. స్వయముగా శివుడు పరమానందమును పొందుతు శుభ కరమైన దివ్యాసనముపై ఆసీనుడయ్యెను. ఆసమయములో దేవతల సమూహముతో సేవించబడుచున్న ఇంద్రుడు ప్రసన్న

పూర్వకమైన ఐరావత గజముపై విరాజమానుడై కైలాసపర్వతమునకు వచ్చెను.

తత్రానన్దమయే దివ్యే మణ్డపే మణిభూషితే
లోకామ్బయా సమావిష్ట సర్వలోకనమస్కృతమ్ 7
భుజఙ్గభూషితం త్ర్యక్షం సర్వకామ ఫలప్రదమ్
సర్వశక్తిమయం శమ్భుం వీక్ష్య భక్తి ప్రచోదితః 8
అవతీర్య గజాత్తూర్ణ ప్రణిపత్య పురన్దరః
కల్పవృక్షకుసుమై ర్దివ్యైశ్శమ్భోః పాదామ్బుజార్చనమ్ 9

మణులతోవిభూషితమైన ఆనందమయమైన దివ్యమండపములో లోకమాత యైన జగదంబతోకూడి విరాజమానుడై లోకుల ద్వారా నమస్కరింపబడువాడు నాగములతో భూషితుడు, త్రిణేత్రధారి, సమస్త కోరికలనుతీర్చువాడు, సర్వశక్తి సంపన్నుడు భగవానుడైన శివుని చూచి భక్తితో ఇంద్రుడు ఐరావతమునుండి దిగి ప్రణామము చేసెను. కల్పవృక్షపు దివ్యకుసుములతో శివుని చరణములకు పూజచేసెను.

విధాయ మఘవా భక్త్యా బద్ధాఞ్జలిపుటస్తదా
తుష్టావ పరమేశానం సర్వలోకైకనాయకమ్ 10

ఇంద్రుడాసమయములో భక్తిపూర్వకముగా రెండు చేతులను జోడించి సమస్త లోకములకునాయకుడైన పరమేశ్వరుని ప్రసన్నునిచేసికొనెను.

ఇంద్రకృత శివస్తుతి.

ప్రసీద పరమేశాన పార్వతీశ జగత్పతే
పాహినో దేవదేవేశ తత్ర పాదైకసేవినః 11

ఓ పరమేశానుడా, పార్వతీశుడా జగత్పతీ ఓ దేవదేవేశా మీ చరణకమలముల సేవచేయు మమ్ములను రక్షింపుము.

తత్ర ప్రసాదాత్సర్వాణి భూతానీమాని శఙ్కర
తరన్తి సర్వా విపదో భజన్తి చ పరాం ముదమ్ 12

ఓ శంకరా ! మీ కృపవలన సమస్త ప్రాణులు అన్ని కష్టములనుండి బయటపడుదురు ఎల్లపుడు శుభగతులను పొందెదరు.

త్వత్ప్రసాదేన లోకేశ జగత్స్థావరజఙ్గమమ్
భజతే పరమానన్దం శాశ్వతం చ శుభాం గతిమ్ 13

ఓ లోకేశా! మీ కృపవలన స్థావర జంగమ రూపమమైన ఈసమస్త జగత్తుపరమానందమును పొందును. నిత్యము శుభగతిని పొందును.

త్వమాదిదేవో భూతానాం రక్షకో భక్తవత్సలః
సర్వశక్తిమయం సర్వలోకానామపి కారణమ్ 14

నీవు సమస్త దేవతలకు ఆదిపురుషుడవు ప్రాణులందరికి రక్షకుడవు భక్తులను ప్రేమతో

చూచువాడవు నీవే సమస్తలోకములకు సర్వశక్తులకు కారణభూతమైనవాడవు.

భజన్తి త్వాం మహేశాన యోగాన్తే పరమర్షయః
సర్వేషామపి భూతానాం త్వమేవ పరమాగతిః 15

ఓ మహేశ్వరా! పరమ ముని గణములు కూడ యోగసిద్ధి కలిగిన తర్వాత నిన్ను పొందెదరు. నీవు సమస్త భూతములకు అంతిమ గతిని కలిగించువాడవు.

ఇతి స్తువతిఇ్భజమ్భారౌ భక్త్యా పరమయా యుతే
శీతలేన కటాక్షేణ వీక్ష్య గౌరీపతిస్తదా 16
అభయం సర్వభూతిఇ్భవాసవాయ దదౌ విభుః

ఈ విధముగా భక్తి పూర్వకముగా స్తుతి చేసిన జంభకుని శత్రువైన ఇంద్రునిపై శివుడు శీతలకటాక్ష దృష్టితోచూచి అభయదానమును ఐశ్వర్యమును ప్రదానము చేసెను.

నందికృత విశ్వకర్మ ప్రేరణము :-

తస్మిన్నవసరే నన్దీ శివభక్తిపరాయణః 17
పణమ్య శఙ్కరం లోకశఙ్కరం సర్వదైవతమ్
బద్ధాఞ్జలిపుట (నమస్కృ)తమ్ 18

ఆ సమయమున శివభక్తి పరాయణుడైన నంది లోకకల్యాణకారి, సమస్త దేవతలకు అధిపతియైన శంకరునికి ప్రణామము చేసి చేతులు జోడించి నిలబడెను.

ఆహూయ విశ్వకర్మాణం పార్శ్వవర్తినమాదరాత్
చోదయామాస హర్షేణ నన్దీ లోకహితే రతః 19

సమస్త లోకముల హితమును కోరు నంది ఆసమీపమున నున్న విశ్వకర్మను ఆదరపూర్వకముగా ఆహ్వానించెను.

శఙ్కరస్యాశయజ్ఞేన నన్దిదేవేన ధీమతా
ప్రచోదితో విశ్వకర్మా తుష్టావ గిరిజాపతిమ్ 20

ఈ విధముగా శంకరుని అభిప్రాయము తెలిసిన బుద్ధిమంతుడైన నందీశ్వరుని ద్వారా ప్రేరేపింపబడి విశ్వకర్మ పార్వతీ పతియైన శివుని స్తుతించి ప్రసన్నుని చేసికొనెను.

ఇతి విశ్వకర్మప్రణీతే విశ్వకర్మవాస్తుశాస్త్రే శివస్తుతి వర్ణనం
నామ ప్రథమోఽధ్యాయః

విశ్వకర్మ ప్రణీతమైన విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రముతో శివస్తుతివర్ణన నామక ప్రథమాధ్యాయము సమాప్తము.

2. శివస్తుతి కథన పరమేశ్వరకృత వరప్రసాద కథనం నామక ద్వితీయాధ్యాయము

విశ్వకర్మ శివస్తుతి :-

నమః కైలాసనాథాయ పశూనాం పతయేనమః
నమోఽష్ట మూర్తయే గౌరీకామనాయ నమోనమః 1

కైలాస నాథునికి పశుపతి నాథునికి నమస్కారము. గౌరీకామనుడు అష్ట మూర్తి స్వరూపడైన శివునికి నమస్కారము.

నమోఽస్తు శూలినే లోకరక్షకాయ నమోనమః
నమో రుద్ర నమశ్శమ్భో నమో లోకైక కారణ 2

శూలపాణి, లోకరక్షకుడైన శివునికి నమస్కారము . ఓ రుద్రా నీకు నమస్కారము ఓ శంభో సమస్త లోకములకు కారణభూతుడవైన నీకు నమస్కారము.

నమో యజ్ఞాధి పతయే దేవేశాయ నమోనమః
లోకాధార జగన్మూర్తే వేదవేదాన్త సన్నుత 3
త్వత్తః కిల సముద్భుతం జగత్స్థావరజఙ్గమమ్
త్వామారాధ్యైవ శాస్త్రార్థః జ్ఞాయతే పరమర్షిభిః 4

యజ్ఞమునకు అధిపతియైన శివునికి నమస్కారము. నీవు దేవతలకు దేవుడవు. ఓ లోకా ధారా ! ఓ జగన్మూర్తీ. ఓ వేదవేదంతసంస్థాపకా! నీవలననే సకల స్థావరజంగమ జగత్తుత్పత్తి అయినది. నిన్ను ఆరాధించి మాత్రమే ఋషులు శాస్త్రార్థమును తెలిసికొందురు.

దేవైరపి స్థితిః ప్రాప్తా శాశ్వతీ త్వత్ప్రసాదతః
చతుర్వర్గఫలం పుంభిః ప్రాప్యతే తత్ప్రసాదతః 5

నీ కృపవల్లనే దేవతలు శాశ్వతస్థితిని పొందిరి. నీ అనుగ్రహము వల్లనే ప్రజలందరికి చతుర్వర్గ – ధర్మ అర్థ కామ మోక్ష ఫలములు ప్రాప్తించుచున్నవి.

త్వయా సంరక్ష్యతే సర్వం జగచ్చ సచరాచరమ్
త్వయా సంవీక్షితో లోకే పరమం సుఖమశ్నుతే 6

ఈ చరాచర జగత్తును నీవే రక్షించుచున్నావు. నీదర్శనము కలిగిన వెంటనే ప్రజలకు పరమ సుఖము ప్రాప్తించును.

పరమేశ్వరుని వరదానము :-

ఇతి స్తువన్తం త్వష్టారం బద్ధాఞ్జలిపుటం శివః
కటాక్షసుధయా సిఞ్చన్నువాచ గిరిజాపతిః 7

ఈ విధముగా విశ్వకర్మ తన ఎదుట కరబద్ధుడై నమస్కారము చేయుటను చూచి గౌరీ పతియైన శివుడు కటాక్ష రూపామృతమును సించితము (చల్లుచు) చేయుచు ఈ విధముగా పలికెను.

విశ్వకర్మస్తవ స్తుత్యా౽నయా తుష్టో౽స్మి దివ్యయా
ఉవాచ లోకమాతేయం సన్తుష్టా హితకాఙ్క్షిణీ 8
మత్తో వరం వృణీష్వ త్వంయత్తే మనసి వర్తతే
ఇత్యుక్తో దేవదేవేన శఙ్కరేణ మహాత్మనా 9
యయాచే వరదం దివ్యం విశ్వకర్మావరం తదా

ఓవిశ్వకర్మా! నేను నీస్తుతికి ప్రసన్నుడనైతిని అని శివుడు పలికెను. ఇటు వంటి హితమును కోరు లోకమాత పార్వతి కూడ సంతుష్టితో పలికినది. నీ మనసులో తలంచిన ఏ వరము నైనను కోరుము. దేవాది దేవుడైన శంకరుని ద్వారా అనుమతిని పొంది విశ్వకర్మ వరదాన రూపమైన దివ్యవరమును కోరెను.

విశ్వకర్మవచనము.

శమ్భో జగత్పతే నాథ యది తే మయ్యనుగ్రహః 10
స్తుత్యా ప్రసీదసి త్వం మత్కృతయా చన్ద్ర శేఖర
వాస్తుశాస్త్రప్రకాశో౽స్తు మచ్చిత్తే తవ వీక్షణాత్ 11

ఓ జగత్పతీ ఓ నాథా! నీకు నాపై అనుగ్రహము కలదు. నాస్తుతి వలన ప్రసన్నుడవైతివి. నీ కృపా దృష్టి నా చిత్తములో నిలిచి వాస్తు శాస్త్రమును ప్రకాశింపజేయు గాక.

దేవగన్ధర్వమనుజ ప్రాసాదేషు గృహేషు చ
మణ్డపేషు విమానేషు గోపురే తోరణే౽పి చ 12
సోపానేషు ప్రతోలీషు వాపీ కూపాదికేషు చ
వివిధాసు చ శాలాసు చన్ద్రశాలాదికేషు చ 13

ఈ క్రమములో దేవతల,గంధర్వుల మనుషుల ప్రాసాదములు, గృహములు, మండప ములు విమానములు,గోపురములుతోరణములు,సోపానములు, ప్రతోలికలు వాపి కూపములు వివిధ ప్రకారశాలలు చంద్రశాలలు మున్నగువాటిజ్ఞానము కలుగవలెను.

యన్మానం యా క్రియా యా చ భక్తి కృత్రిమభాసురా
యచ్చిత్రం యచ్చ సన్ధాప్యం తైతలం యచ్చ కీర్తితమ్ 14
తేషామస్తు పరిస్ఫూర్తిః పరిజ్ఞానఞ్చ మద్ధృది
కార్యేషు వివిధేష్వన్యన్మానం యచ్చ ప్రకీర్తితమ్ 15

వాటిమానానుసారము పొడవు వెడల్పు ఎత్తు లోతు మరియు భవనముల వివిధ భాగముల కొలతలు, గోడల నిర్మాణములు కలా పూర్ణమైన అలంకరణలు, ద్వారశాఖలు రెండింటి అలంకరణలు.మందిరము యొక్క ముఖ్యద్వారమునకు రెండువైపుల అలంకరణ లతో నిర్మాణములు.ఈవిధముగా వివిధ ప్రకారములైన నిర్యాణముల కొలతలు ఇవ్వబడినవి. వాటి సంపూర్ణ పరిజ్ఞానము నాహృదయములో కలుగుగాక.

అధిష్ఠానోప పీఠాది కార్యజాలేషు యన్మతమ్

తత్ప్రమాణ పరిజ్ఞానమస్తు మే త్వదనుగ్రహాత్ 16

అధిష్ఠానము ఉపపీఠము, పై నున్న పీఠము వాస్తు మతానుసారము కార్యజాలములు వాటి ప్రమాణముల పరిజ్ఞానము మీ అనుగ్రహము వలన నాకు కలుగుగాక.

ఇతి గద్గదయా వాచా స్తువన్తం శివసన్నిధౌ
పినాకీ ప్లావయన్నచే కటాక్షైః శీతలైః స్వకైః 17

ఈ విధముగా గద్గదస్వరముతో భగవానుడైన శివుని ఎదుట స్తుతి చేసిన విశ్వకర్మను పినాకపాణి యైన శివుడు తన కృపాకటాక్షవీక్షణములతో చూచుచు పలికెను.

విశ్వకర్మన్మహా బాహో ప్రార్థితం యత్త్వయా శుభమ్
తత్సర్వ సిధ్యతు క్షేత్ర క్షేమాయ తవ సువ్రత 18
దివ్యాశక్తిః పరంతేజః సిధ్యన్తు త్వత్కరే శుభే

భగవానుడైన శివుడు పలికెను. ఓ విశ్వకర్మా నీ ప్రార్థనతో ఉత్తమ వరములను కోరితివి. ఓ సువ్రతా! వీరందరు ఈ క్షేత్రము శుభముగా నుండు నట్లు చేయుదురు. నీ శుభ హస్తములకు దివ్యశక్తి పరమ తేజము కలుగును.

మదాజ్ఞయా త్వం లోకానాం నిర్మాణాదిషు కౌశలమ్ 19
లభస్వ చ శుభాం కీర్తి సర్వలోక హితాయ చ
ఇతి ఆరమ్భ దేవేశ భవనాదిక్రియా భువి 20
దివి పాతాలలోకే చ త్వదుపజ్ఞా భవేద్ధ్రువమ్
స్థాపత్యాదిషు వర్ణేషు త్వమేవోత్తమతాం వ్రజ 21

నా ఆజ్ఞతో నీవు లోకనిర్మాణములో కౌశలము, శుభయశమును పొందెదవు. సర్వలోకములకు హితము కలుగు కార్యముచేసెదవు. అందువలన ఓ దేవేశా! ఇప్పటి నుండి భవనాది నిర్మాణ వాస్తు క్రియ భూలోకము,స్వర్గము,పాతాళములలో నీ అధీనములో నుండును. స్థపతి శిల్పి వర్ణములలో నీవు ఉత్తమ గతిని పొందెదవు.

హితాయ సర్వలోకానామిత్యాదిష్టః పినాకినా
విశ్వకర్మా మహాతేజా దివ్యాం శక్తిముపేయివాన్ 22

భగవానుడైన శివుడు సర్వలోకముల హితము కొరకు ఈ విధమైన వరమును ప్రదానము చేసెను. మహాతేజస్వియైన విశ్వకర్మ దివ్యశక్తిని పొందెను.

ఆనన్దాశ్రుపరీతాఙ్గః ప్రణమ్య ముహురాదరాత్
త్ర్యక్షం పినాకినం చన్ద్రశేఖరం లోకనాయకమ్ 23
భక్త్యా ప్రదక్షిణీకృత్య బద్ధాఞ్జలిపుటస్తదా
వాసవం సముపేత్యారాదీశానుగ్రహముక్తవాన్ 24

ఆ సమయములో ఆనందాశ్రువులతో నిండిన శరీరము కలిగిన విశ్వకర్మ త్రినేత్రధారి పినాకపాణి చంద్రశేఖరుడు లోకపాలకుడైన శివునికి పలుమార్లు

ప్రణామము చేసెను. రెండు హస్తములు జోడించి భక్తి పూర్వకముగా ప్రదక్షిణము చేసి దేవ రాజు ఇంద్రుని సమీపమునకు వెళ్ళి శివుని కృపా విషయమును తెలిపెను.

విశ్వకర్మవచనము :-

అహెూ భాగ్య మహెూ భాగ్యం మమదేవేశ వాసవ
ప్రసీదన్పరమాం శక్తిమదాన్మే వృషభ ధ్వజః 25

విశ్వకర్మపలికెను. ఓ దేవేశా ! వాసవా ! ఇది నా భాగ్యము. వృషభ ధ్వజుడైన మహాదేవుడు ప్రసన్నుడై నాకు పరమశక్తిని ప్రసాదించెను.

శక్త్యానయా సురాస్సర్వే కిన్నరా మానుషా అపి
భజేతుః పరమానన్దం ప్రాసాదాదిషు సత్సుకమ్ 26

అనంతమైన శక్తితో దేవగణము, కిన్నరగణము మనుష్యగణము పరమానందమును పొందెదరు. ప్రాసాదాదులు ఆవాసాది భవనముతో వాస్తవికమైన సుఖమును పొందెదరు.

లోకాస్సమస్తా స్సుఖినో భవేయుశ్శుభసేవినః
వీతరాగభయక్రోధాశ్శివభక్తిపరాయాణాః 27
సర్వపాప వినిర్ముక్తా భూయాసుస్సత్త్వ భాసురాః

భవనాదులలో నివసించు సమస్త జనులు సుఖముగా నుందురు. వారు భయక్రోధములు వీడి వీతరాగులై శివభక్తి పరాయణులగుదురు. సమస్త పాపముల నుండి ముక్తిని పొంది సత్వభావముతో తేజోవంతులగుదురు.

విశ్వకర్మ కృతశిల్ప శాస్త్రప్రశంస :-

సా పరా శక్తిరేవైషా శూలినః కేన వర్ణ్యతే 28
యా తతా త్రిషు లోకేషు తైలబిన్దు రివామ్భసి
యత్ప్రసాదాన్మయా జ్ఞాతం వాస్తుశాస్త్రమిదం తతమ్ 29

భగవానుడైన శివుని శక్తిని వర్ణన చేయువారు మూడు లోకములలో జలములో పడిన తైలబిందువువలె భాసించెదరు. అతని దయవలన ఈ వాస్తు శాస్త్రమును నేను తెలిసికొంటిని.

శాస్త్రే ణానేన సర్వస్య లోకస్య పరమం సుఖమ్
చతుర్వర్గ ఫలప్రాప్తి స్సల్లోకశ్చ భవేద్ధ్రువమ్ 30

ఈ శాస్త్రమువలన అన్ని లోకములకు సుఖము ప్రాప్తించును. ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్ష ఫలములు, సత్యలోకప్రాప్తి నిశ్చయముగా కలుగును.

శిల్పశాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్మర్త్యోఽపి సురతాం వ్రజేత్
పరమానంద జనకం దేవానామిద మీరితమ్ 31

శిల్పశాస్త్ర జ్ఞానమును కలిగిన మానవుడు కూడ దైవత్వమును పొందవచ్చును. ఈ శిల్పశాస్త్రము దేవతలకు కూడ పరమానందము నిచ్చునని తెలుపబడినది.

శిల్పం వినా నహి జగత్త్రిషు లోకేషు విద్యతే
జగద్వినా న శిల్పశ్చ వర్తతే వాసవ ప్రభో **32**

మూడు లోకములలో శిల్ప విద్యలేకుండ జగత్తునకు అస్తిత్వముండదు. ఓ వాసవ ప్రభో! జగత్తు లేకుండ శిల్పము కూడలేదు.

అతో లేకేషు సర్వేషు శిల్పం బహువిధం తతమ్
గ్రామాణాశ్చ పురీణాఞ్చ లక్షణం బహుధా స్మృతమ్ **33**
ఖేట కర్వటకాదీనాం దుర్గాణామపి లక్షణమ్

అందువలన అన్నిలోకములో ఈ శిల్పకళ అనేక విధములుగా విస్తరించినది. గ్రామ నగర లక్షణములు కూడ అనేక విధములుగానున్నవి.వీటితోపాటు ఖేట, కర్వటాది దుర్గములు అనేక విధములుగా నున్నవి.

ప్రసాదేషు చ హర్మ్యేషు దేవానాం భూభుజామపి **34**
వివిధేష్వపి నిర్మాణేష్వపి సన్ధ్వాప్యకం బహు
భవనే న్యాయశాలాయాం సభాయాం కోశసద్మని **35**
అంతః పురే శస్త్ర గేహే శాలాసు వివిధాసు చ
క్రీడాగేహేషు రమ్యేషు తోరణాదిషుమఞ్చకే **36**

దేవతామందిరములు రాజుల భవనములు వివిధ ప్రకారములైన నిర్మాణములు అనేక విధములుగా నుండును. భవనము, న్యాయశాల, సభాగారము, కోశాగారము, అంతఃపురము,శస్త్రాగారము,వివిధవిధములైన శాలలు, సుందరమైన క్రీడా గృహములు, తోరణాది నిర్మాణములు అనేక విధముగా తెలుపబడినవి.

అదిష్ఠానోపపీఠేషు గోపురేషు తథా బహు
సజ్జీర్ణ భవనాద్యేషు పతాకాపారిభద్రకే **37**

అధిష్ఠానము,(ఉపపీఠము), గోపురములు అనేక భవనముల గోడలపై ఎగురు తున్న పతాకములతో కూడి యుండును.

చాతుర్వర్ణ్యే గృహాణాశ్చ లక్షణం బహుధాస్మృతమ్
వేదికా పోతికాసన్ధిబన్ధనావరణేషు చ **38**

నాలుగు వర్ణములు-బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యశూద్ర గృహముల లక్షణములు అనేక విధములుగా తెలుపబడెను. వేదిక,పోతిక సంధిబంధములు ఆవరణలు మున్నగు వాటి నిర్మాణములుండును.

స్తమ్భాదికే చ నిర్మాణే విశేష భవనేషు చ
మణ్డపేషు విమానేషు ప్రాకారాదిషు యన్మతమ్ **39**

భవనములలో స్తంభాది నిర్మాణము మండపములలో, విమానములలో మందిరము లలో ప్రాకారములలో నిర్మాణముల విధానము తెలుపబడెను.

లక్షణం బహుధా ప్రోక్తం నానాదేశ విభాగశః

సకలం తచ్చ సంక్షిప్య వక్ష్యే ధ్యాయ క్రమాదహమ్ 40

ఈ విధముగా వివిధ దేశముల విభాగములనుసరించి అనేక లక్షణములు తెలుపబడినవి. వీటినన్నింటిని క్రమముగా అధ్యాయానుసారముగా సంక్షేపముగా తెలియజేయుదును.

ఇతి విశ్వకర్మప్రణేతే విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రే విశ్వకర్మ కృతశివస్తుతి కథన పరమేశ్వర కృతవర ప్రసాద కథనం నామ ద్వితీయో-ధ్యాయః

విశ్వకర్మప్రణీతమైన విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రములో విశ్వకర్మ కృత శివస్తుతి కథనము పరమేశ్వరకృత వరప్రసాద కథన నామకమైన ద్వితీయాధ్యాయము సమాప్తము.

3. దిఙ్నిర్ణయకథన నామక తృతీయాధ్యాయము

దిశాచయన విచారము :-

ఆదౌకాలం పరీక్షేత సర్వకార్యార్థసిద్ధయే

కాలోహి సర్వజీవానాం శుభాశుభ ఫలప్రదః 1

వాస్తు కార్యములో మొట్టమొదట ముహూర్తకాలమును పరీక్షచేయవలెను. దానివల్లనే అన్ని కార్యములు సిద్ధించును. కాలమే జీవులందరికి శుభాశుభఫలమును కలిగించునదగును.

కాలాతిక్రమణే దోషో ద్రవ్య హానిశ్చ జాయతే

దేవానామపి దేవీనాం విప్రాదీనాం విశేషతః 2

ప్రాసాదభవనారమ్భే స్తమ్భ స్థాపనకర్మణి

ద్వార స్థాపనవేలాయాం భవనానాం ప్రవేశనే 3

ముహూర్తము నతిక్రయించిన దోషముత్పన్నునగును. ధనమునకు హాని కలుగును. దేవి దేవతలు విశేషించి బ్రాహ్మణాది వర్గములు ప్రాసాదములు భవనములు ఆరంభించు సమయమున స్తంభస్థాపన సమయమున,ద్వారస్థాపనమున భవన ప్రవేశ సయమున ముహూర్తమును చూచుకొనవలెను.

వాపీతటాక నిర్మాణే గోపురారమ్భకర్మణి

విమానమణ్డపారామగర్భగేహోద్ధృతౌ తథా 4

కాలం శుభం పరీక్షేత మఙ్గలావాప్తి సాధకమ్

కూప జలాశయ నిర్మాణములో, గోపుర కార్యమారంభించు సమయమున విమాన శిఖర మండప ఆరామ ఉద్యాన ప్రాసాదగర్భ గృహనిర్మాణమున వాటిని తిరిగి ఉద్ధరించు సమయమున శుభసమయ విచారణచేయవలెను. ఇది సర్వథా మంగళ దాయకమై సహాయమును కలిగించును.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/Viswakarma+Vastu+Sastramu+Sri+Sai+Vastu+Publications

* * *